

[Valdemar Sørensen.]

dende Betingelser, men Perioden blev dengang afkortet til 2 Aar i første Omgang, saaledes at det første Periodeskifte skulde finde Sted i April 1939. Paa det Tidspunkt laa Boligforholdene saadan, at Periodeskiftet maatte udsættes et Aar for Københavns og Frederiksbergs Vedkommende. Imidlertid kom Krigen, og ved en ny Tillægslov blev denne Udsættelse gjort gældende for hele Landet. Siden hen har man saa stadig skudt Periodeskiftet ud i Fremtiden. Det har man gjort ved Hovedbestemmelsen i den nugældende Lov, hvorefter man i Ejendomme opført før Krigen ikke kan opsigte de nuværende Lejere eller forhøje deres Husleje paa andre Betingelser end dem, den almindelige Lejelov tillader, selv om deres løbende Lejeperiode allerede er løbet ud eller løber ud i den midlertidige Lovs Gyldighedstid. Og for nye Lejemaal, som afsluttes ved Ophør af ældre, fastsættes, at normalt maa Huslejen ikke forhøjes, og i de enkelte Tilfælde, hvor Loven tillader det, skal man have kommunal Tilladelse dertil. Hele Forholdet er altsaa det, at nye Lejere er beskyttet af denne Lovgivning mod Opsigelse, saa snart deres Husleje er fastsat, ganske paa samme Maade som Lejere i ældre Lejemaal, og de kan med samme Styrke som disse modsætte sig vilkaarlige Lejekrav fra Udlejernes Side.

Denne simple Udbygning af den almindelige Lejelov har vist sig at være tilstrækkelig til at holde Huslejen i de Ejendomme, der er opført før Krigen, saa omtrentlig paa det Niveau, den var i 1939, og samtidig har man for de nyere Ejendommers Vedkommende, der ikke omfattes af Loven, ved offentlig Støtte til det vigtigste Byggeri sørget for, at en nybygget Lejlighed saa nogenlunde holdes paa den samme Pris, som den kostede før Krigens Udbrud. I Forening har disse to Foranstaltninger saaledes svaret til den prisregulerende Hensigt med dem.

Man kan se det af Pristalsberegningerne, som viser, at medens Udgiften for et Familieforbrug af Fødevarer er steget med 68 pCt. og for et Forbrug af Beklædningsvarer med 90 pCt., saa er Boligudgiften kun steget med 15 pCt., en statistisk Stigning, som i det væsentlige hidrører fra de dyrest byggede Ejendomme. Det er klart, hvad hele dette Forhold betyder baade for Befolkningen og for den Prislovgivning og den Lønpolitik, det har været nødvendigt at føre. Det behøver ingen nærmere Forklaring.

Til disse Grundtræk i Loven føjer sig nu de Ændringer, man er blevet enig om i Udvalget. Den vigtigste af dem er den, der vedrører Lejeforhold i To-Familiehuse, hvor Ejeren selv bebor den ene Lejlighed. Lejerne har her hidtil ikke været beskyttet af den permanente Lovgivnings Uopsigelighedsperiode, de har derfor frit kunnet siges op, og man har frit kunnet afkræve dem den Lejeforhøjelse, man ønskede, et Forhold, som naturligvis navnlig i de Byer i Landet, hvor Bolignøden ved April Flyttedag viste sig særlig paatrængende, og hvor denne Boligform, To-Familiehuse, mange Steder er fremherskende, har været af særlig Betydning. Hele dette Forhold er nu ændret saadan, at i disse Ejendomme kan man hverken i de bestaaende Lejeforhold eller i nye Lejeforhold sætte Lejen op over, hvad den er i Dag, medmindre man forud har indhentet Kommunalbestyrelsens Godkendelse, som kun kan gives i de særlige Tilfælde, som den midlertidige Lovgivning forudsætter.

Ved Siden af denne den vigtigste Bestemmelse i Ændringsforslagene har man saa ladet de samme Bestemmelser om Huslejefastsættelse gælde for Udlejning af enkelte møblerede eller umøblerede Værelser, saadan at i de Tilfælde, hvor der af en Lejlighed er udlejet mere end tre Værelser, lægger Bestemmelsen Loft over den nuværende Leje, og Kommunalbestyrelsens Godkendelse er nødvendig ved enhver Forhøjelse baade af den nuværende Leje i de bestaaende Lejemaal og af Lejen i de nye Lejemaal. Man sigter herved paa en Sanering af Forholdene i de saakaldte Klublejligheder.

Hertil føjer sig den Bestemmelse, hvorefter man ændrer den permanente Huslejelovs Regel om, at en Ejer, der vil have en Bolig i sin egen Ejendom, altid kan faa den, en Regel, som Domstolene og Grundejerne hidtil har forstaaet paa den Maade, at han ogsaa skulde kunne faa Lejligheden, selv om han boede i Huset i Forvejen, at han med andre Ord kunde skifte Lejlighed inden for Ejendommen, saa ofte han vilde og sige en Lejer op hver Gang. Denne Bestemmelse er nu ændret paa den Maade, at dette kan han vedblivende gøre, men paa den Betingelse, at han saa altid stiller den Lejlighed, han hidtil selv har brugt i Ejendommen, til den opsagte Lejers Raadighed.

Om de indsatte Straffebestemmelser skal jeg ikke sige meget. Jeg tror i Almindelighed ikke, at Straffebestemmelser hjælper meget, og selv om jeg erkender